

ЕФЕКТ НА ПЛАНОВЕТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ ВЪРХУ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ С ВАЛИДНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ ПО ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ

Общата рамка за устойчиво и интегрирано управление на водите в страните – членки на ЕС е установена в Рамковата директива за водите (РДВ), в сила от 2000 г. Същата е транспонирана в българския Закон за водите. РДВ определя Плановете за управление на речните басейни (ПУРБ) и Плановете за управление на риска от наводнения (ПУРН) като основни инструменти в постигане на целите устойчиво управление на водите.

През 2010 г. за четирите района на басейново управление в България бяха приети първите ПУРБ за периода 2010 -2016 г. През настоящата 2016 г. е в ход процедура по актуализация на действащите планове, приети през 2010 год. Актуализираните планове ще бъдат в сила за периода 2016 – 2022 г.

Легалната дефиниция определя утвърдените ПУРБ като документи с планов характер, основен инструмент за управление на водите на басейново ниво, задължителни за прилагане за от местната и централната власт, обществеността и бизнеса.

Процедурата по актуализиране на ПУРБ цели да установи състоянието на водните тела /самостоятелни и значими части от повърхностни или подземни води/ и на свързаните с тях екосистеми към момента на актуализацията. Част от анализа включва преценка за натоварване водните басейни от човешка дейност, като се извършва оценка на въздействието им върху екологичното състояние на водите. Въз основа на този анализ се формират и целите за опазване на околната среда. За постигането на заложените за водните тела цели в ПУРБ се изработва и програма от мерки, като при всяка актуализация програмите от мерки се преразглеждат и обновяват..

С изменение на Закона за водите /ЗВ/ от 2015 г. се предвиди възможност издадените разрешителни за използване на водни ресурси с определена стопанска цел да се преразглеждат относно превеждането им в съответствие с целите за опазване на околната среда по отношение на количеството и качеството на водите, заложен в ПУРБ.

В ЗВ е предвидена възможност директорът на съответната басейнова дирекция да планира мерки за изменение на действащо разрешителното или за неговото прекратяване, когато се установи, че упражняването на правата по същото представлява натиск върху състоянието на водите, допринасящ за влошаване на състоянието на водите или за непостигане на целите за опазването им.

За да могат да се приложат горепосочените мерки за изменение или прекратяване на издадено разрешително, същите следва да бъдат включени в програмите от мерки в съответния ПУРБ.

В същото време законодателят изрично е регламентирал хипотезите, при които служебно се изменят издадените разрешителни. Това е допустимо, когато:

1. се установи, че съответно водно тяло не може да постигне целите за добро състояние или добър потенциал при съществуващия в момента на оценката натиск върху водите от съответните

дейности и е необходимо да бъдат изпълнени условията за обосноваване на изключения, предвидени в ЗВ;

2. за водно тяло, за което в предходния ПУРБ е обосновано изключение от целите за постигане на добро състояние или потенциал и новата оценка показва, че е необходимо допълнително намаляване на натиска, за да бъдат изпълнени условията за обосноваване на изключения, предвидени в ЗВ;

3. независимо от спазването на условията в разрешителното възникнат противоречия с обществените интереси.

Съгласно закона, издадените разрешителни, за които е установено, че попадат в хипотезите на посочените по-горе т. 1 и т. 2, се изменят от датата на приемане на ПУРБ. Обявяването на изменението на разрешителните се извършва с обявяването на проекта на ПУРБ, като Директорът на Басейнова дирекция издава решение за изменение на разрешителното, в едномесечен срок от приемането на плана.

Освен изменение на действащо разрешително за водовземане, актуализацията на ПУРБ може да доведе и до прекратяване на неговото действие ако директорът на Басейнова дирекция установи, че упражняването на позволената с разрешителното човешка дейност, води до влошаване на екологичното състояние на конкретно водно тяло и изменението на разрешителното няма да е достатъчно, за да се подобри състоянието му. В този случай разрешителното се счита за прекратено от датата на приемането на съответния план, като решение за прекратяване на разрешителното се издава в едномесечен срок от приемането на ПУРБ.

Програмата от мерки, заложената в приет ПУРБ, може да укаже влияние върху реализирането на инвестиционни проекти, свързани с използването на водни ресурси, било за производство на електрическа енергия, било да добив на вода за питейни, битови и/или промишлени нужди и т.н. Без наличието на действащо разрешително за използване на водни ресурси, необходими за извършването на съответната стопанска дейност, реализирането на инвестиционни намерения, свързани с оползотворяването на водните ресурси е невъзможно. Самите разрешителни се издават със сравнително дълъг срок на действие, който срок зависи от дейността, която ще се извършва и който срок може да бъде многократно продължаван.

Периодичното актуализиране на ПУРБ е механизъм за контрол върху забавените за реализация инвестиционни намерения и издадените за тях разрешителни по ЗВ. В този смисъл следва да се има предвид характера на административните актове издавани по реда на закона за водите, а именно срочни и условни разрешителни, действието, валидирането и удължаването, на които зависи от изпълнение на заложените в тях условия и динамично променящите се оценки в ПУРБ.

За успешното реализиране на инвестиционно намерение, свързано с използването на водни ресурси, е необходимо стриктно да се спазват условията по издаденото разрешително и да се полагат усилия да се подобрява екологичното състояние на водите, което от своя страна ще лимитира възможността административният орган да включва мерки, при актуализирането на ПУРБ, които да водят до изменение на параметрите по издаденото разрешително, или дори до неговото прекратяване.

ПУРБ за периода 2016 – 2022 следва да бъдат приети до края на 2016 г., а от началото на 2017 г. ще бъдат и приложими по отношение на всички попадащи в приложното поле на програмния документ. Срокът за обществено обсъждане на представените по райони ПУРБ е удължен до 30 септември 2016 г.

Статията е публикувана за първи път в сп. Ютилитис, бр. 8-9/2016, както и на сайта на списанието със заглавие: [Ефектът на ПУРБ върху инвестициите](#)